

Inštitút slobody a podnikania

Tlačová správa

Bratislava, 25. 6. 2025

Deň daňovej slobody je na Slovensku 26. júna.

Deň daňovej slobody je symbolický dátum, ktorý vyjadruje dokedy občania pracujú výlučne na pokrytie verejných výdavkov štátu. **Cieľom projektu** je podporiť verejnú a odbornú diskusiu o rozsahu verejných výdavkov, efektívnosti ich využitia a stave verejných financií na Slovensku. Výsledky projektu DDS v roku 2025 prvýkrát zverejňuje Inštitút slobody a podnikania v spolupráci s českým Liberálnym inštitútom, Združením daňových poplatníkov Slovenska a s podporou Friedrich Naumann Foundation for Freedom.

Zhrnutie troch výpočtov DDS a porovnanie SR s krajinami EÚ:

1. **DÁTUM**, ktorý symbolicky vyjadruje dokedy občania pracujú výlučne na pokrytie verejných výdavkov štátu: **Deň daňovej slobody je na Slovensku 26. júna** (graf 1). **176 dní** kalendárneho roka občania pracujú na pokrytie verejných výdavkov štátu, zvyšných **189 dní** kalendárneho roka budú zarábať na svoje vlastné potreby.
2. **OKAMIH**, v ktorom symbolicky splatíme všetky výdavky štátu, vypočítaný na deň, hodinu, minútu a sekundu presne. „**Daňový Silvester**“ tento rok na Slovensku vychádza na **25. jún 2025 o 22. hodine, 19. minúte a 12. sekunde** (graf 2).
3. **ZAŤAŽENIE** - daňové a odvodové - zamestnanca s priemernou mzdou. **Zamestnanec s priemerným príjmom vs. štát: prehra zamestnanca 42 : 58** (graf 3).
4. **POROVNANIE SR S KRAJINAMI EÚ: slovenský DDS je 11. najneskorší deň spomedzi všetkých krajín EÚ** (graf 4). Ak tieto krajiny rozdelíme do troch skupín, Slovensko patrí do skupiny s najvyššou úrovňou verejných výdavkov aj daňového zaťaženia v porovnaní s ostatnými.

Kontakt pre médiá: Ján Oravec

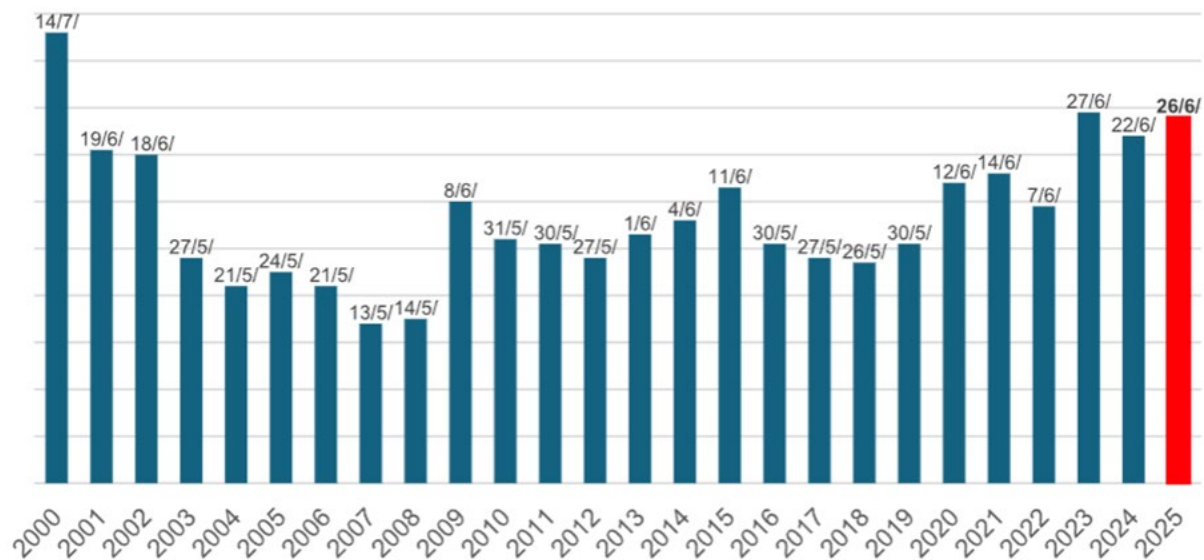
Inštitút slobody a podnikania
joravec64@gmail.com, info@insap.sk

Prílohy

1. Grafy 1 – 4
2. DDS 2025: detailnejšie zhrnutie

PRÍLOHA 1
GRAFY 1 - 4

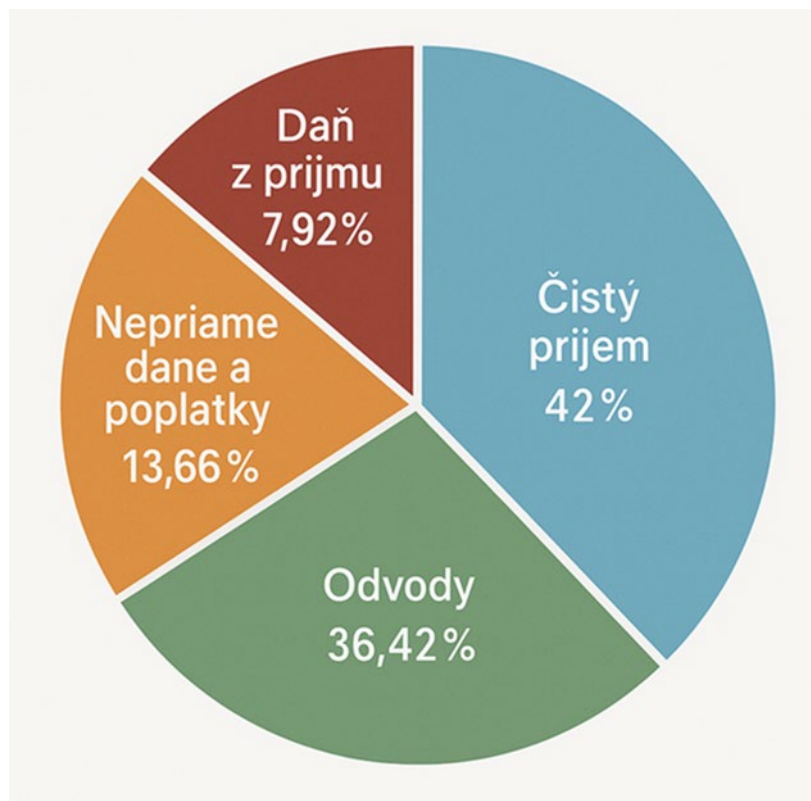
GRAF 1
DDS 2025 V SR JE 25. JÚNA

GRAF 2
„DAŇOVÝ SILVESTER“

GRAF 3
ZAMESTNANEC - ŠTÁT: 42 : 58

Výpočet DDS na zamestnanca

Hrubý mesačný príjem*	1 609,00
Odvody platené zamestnávateľom (36,2 %)	582,46
Mzdové náklady firmy	2 191,46
Odvody platené zamestnancom (13,4 %)	215,61
Nezdaniteľná časť príjmu	479,48
Základ dane	913,91
Daň z príjmov (19 % zo ZD)	173,64
Čistá mzda zamestnanca	1 219,75
Priemerná suma nepriamych daní platená mesačne zamestnancom (bod j. z tabuľky č. 2)	299,96
Čistý príjem zamestnanca očistený o všetky dane	919,79
Podiel čistého príjmu očisteného o dane na celkových mzdových nákladoch (v %)	41,97
Platby zamestnanca štátu ako podiel na celkových mzdových nákladoch	58,03

*Zdroj: IFP makroprognóza, február 2025

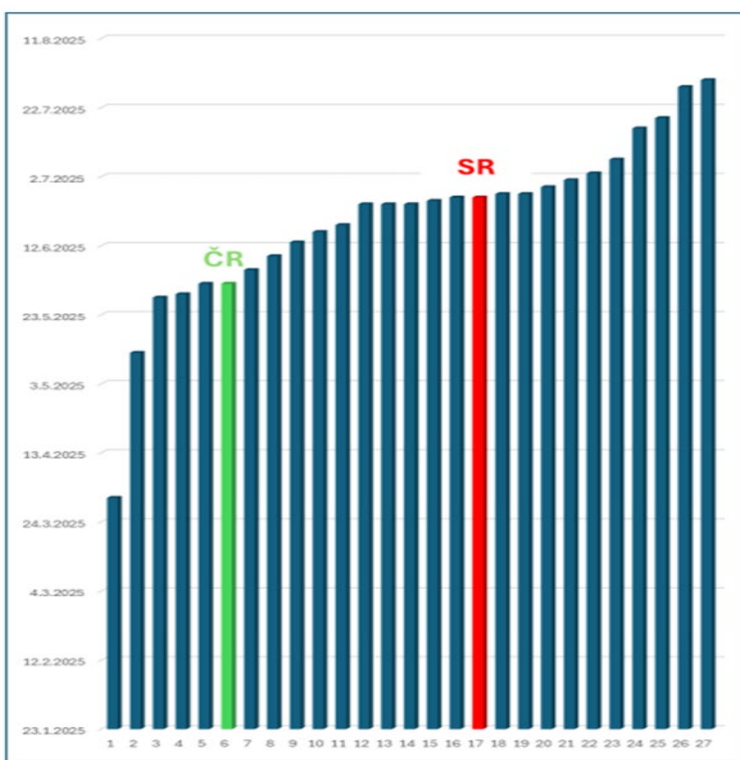
GRAF 4

Porovnanie DDS v SR a v EÚ

Poradie krajín podľa DDS

PORADIE	KRAJINA	DDS
1	Irako	31.3.2025
2	Malta	12.5.2025
3	Cyprus	28.5.2025
4	Litva	29.5.2025
5	Bulharsko	1.6.2025
6	Česko	1.6.2025
7	Portugalsko	5.6.2025
8	Rumunsko	9.6.2025
9	Holandsko	13.6.2025
10	Španielsko	16.6.2025
11	Estónsko	18.6.2025
12	Grécko	24.6.2025
13	Maďarsko	24.6.2025
14	Slovinsko	24.6.2025
15	Lotyšsko	25.6.2025
16	Luxembursko	26.6.2025
17	Slovensko	26.6.2025
18	Dánsko	27.6.2025
19	Chorvátsko	27.6.2025
20	Nemecko	29.6.2025
21	Poľsko	1.7.2025
22	Švédsko	3.7.2025
23	Taliano	7.7.2025
24	Belgicko	16.7.2025
25	Rakúsko	19.7.2025
26	Fínsko	28.7.2025
27	Francúzsko	30.7.2025

DDS 2025 v Európskej únii

Zdroj: vlastné prepočty ISP a LI z údajov jesennej prognózy Európskej komisie

PRÍLOHA 2

DDS 2025: detailnejšie zhrnutie

História Dňa daňovej slobody na Slovensku. Deň daňovej slobody (DDS) na Slovensku vyhlasovalo Združenie daňových poplatníkov Slovenska, v spolupráci s Nadáciou F. A. Hayeka, každoročne od roku 1999 do roku 2021. V roku 2024, po dohode s Nadáciou F. A. Hayeka, projekt DDS prevzal Inštitút slobody a podnikania, ktorý ho v roku 2025 realizuje v spolupráci s Liberálnym inštitútom z Českej republiky a vďaka podpore nadácie Friedrich Naumann Foundation for Freedom.

Metodika výpočtu DDS. Od roku 2025 dochádza k zmene metodiky, ktorá bola doteraz používaná pre výpočet Dňa daňovej slobody. Základom nového výpočtu sú údaje o verejných výdavkoch (general government expenditures) z jesennej prognózy Európskej komisie. Aby bolo možné mať k dispozícii porovnanie DDS za dlhšie časové obdobie, bol aktualizovaný celý časový rad výpočtov DDS od roku 2000. Prechod na dáta z jesennej hospodárskej prognózy EU taktiež umožňuje ďalšiu novinku, ktorou je výpočet DDS pre všetky členské krajiny EÚ. Tradičnou súčasťou výpočtu, ktorá zostala zachovaná, je výpočet daňového a odvodového zaťaženia zamestnanca s priemernou mzdou.

DDS 2025. V roku 2025 vychádza DDS na Slovensku na 26. júna. Novinkou tohto ročníka projektu je výpočet okamihu, v ktorom symbolicky splatíme všetky výdavky štátu, vypočítaný na deň, hodinu, minútu a sekundu presne. Nastane 25. júna 2025 o 22. hodine, 19. minúte a 12. sekunde. Ide o mierne zhoršenie v porovnaní s rokom 2024, v ktorom bol DDS o niekoľko dní skôr, teda 22. júna. Z vývoja DDS na Slovensku od roku 2000 do roku 2025 vyplýva, že najlepší výsledok, teda najskoršie dátumy DDS, sme v SR zaznamenali v rokoch 2003 – 2008, kedy sa pohyboval okolo konca mája. V roku 2003 to bolo 27. mája, v roku 2004 21. mája a v roku 2007 dokonca 13. mája, čo bol najskorší termín počas celého 25-ročného obdobia. Naopak, v súčasnosti patria výsledky k najhorším, pretože prišlo k posunu DDS na neskoršie termíny, ktoré atakujú koniec júna. Z medzinárodného porovnania vyplýva, že slovenský DDS je 11. najneskorší deň spomedzi všetkých krajín EÚ. Ak tieto krajiny rozdelíme do troch skupín, Slovensko patrí do skupiny s najvyššou úrovňou verejných výdavkov aj daňového zaťaženia v porovnaní s ostatnými.

Verejné výdavky sú neudržateľné. V najnovšom hodnotení udržateľnosti dlhu Európskej komisie z marca 2025 vyšlo Slovensko ako jediná krajina, ktorej verejné financie sú vysokorizikové tak z krátkodobého, strednodobého ako aj dlhodobého hľadiska. Rada pre rozpočtovú zodpovednosť síce jej hodnotenie - po započítaní vplyvu konsolidačného balíka opatrení - upravila z vysokého na stredné riziko, ale agentúra Standard&Poor's (S&P) zhoršila výhľad zo stabilného na negatívny kvôli možným rizikám pre slovenskú ekonomiku, ktoré hrozia vplyvom nepredvídateľného vývoja globálneho obchodu.

Nárast miery prerozdeľovania je na Slovensku jeden z najrýchlejších v celej Európskej únii. Kým po roku 2000 sa pohybovala okolo 30 % HDP, neskôr sa blížila k 40 % HDP, aby sa napokon pohybovala v pásme 43 - 48 % HDP, čo sa blíži ku krajinám s najvyššou mierou prerozdeľovania v EÚ ako je Francúzsko. Ide o významný indikátor toho, do akej miery sa o použitie finančných zdrojov rozhodujú samotní občania, podnikatelia a firmy z ich príjmov a ziskov a do akej miery o nich kolektívne rozhodujú ich volení zástupcovia. Slovensko patrí ku krajinám, kde sa štát rozhoduje preukázateľne horšie a menej efektívne než občania a firmy.

Rast verejných výdavkov sa vymkol spod kontroly. Narastá podiel mandatórnych výdavkov na celkových výdavkoch. V rámci mandatórnych výdavkov narastá podiel sociálnych výdavkov, teda

výdavkov na dôchodky, sociálne dávky a na zdravotníctvo. Hlavnými dôvodom je neschopnosť politických elít reagovať na dlhodobé trendy ako je starnutie populácie a z neho vyplývajúce sociálne záväzky a zdravotnícke nároky štrukturálnymi reformami, ale len ľahkomyselným a nezodpovedným zvyšovaním výdavkov, navyše s dôrazom na krátkodobé opatrenia a s ignorovaním ich dlhodobých dopadov.

Daňovo-odvodový systém je nespravodlivý, neefektívny a znižuje konkurencieschopnosť.

Systém daní a odvodov je komplikovaný, je nastavený nespravodlivo, čím znižuje konkurencieschopnosť. Slovensko sa za 20 rokov od zavedenia rovnej dane, ktorou zásadne zjednodušilo daňový systém, dokázalo dopracovať k dlhému zoznamu rôznych sadzieb rôznych daní, najmä daní príjmov a dane z pridanej hodnoty, pritom ich rôzna výška nemá nijakú vnútornú logiku. Neprehľadný a zložitý systém zvyšuje náklady na správu daní, čo spochybňuje jej efektívnosť. Keďže rovnaké či príbuzné tovary, služby a ekonomické aktivity nie sú zdaňované rovnako, narastá nespravodlivosť, dokonca trestanie ekonomickej aktivity. V „susedskom teste“, z porovnania daňovo-odvodových systémov Slovenska a jeho susedských krajín tak Slovensko vychádza ako krajina, ktorej daňovo-odvodový systém je nastavený tak, že má najvyšší negatívny dopad na ekonomický rast a najviac znižuje konkurencieschopnosť krajiny.

Systém riadenia verejných financií má dnes k dispozícii oveľa viac a kvalitnejších dát a nástrojov na ich analyzovanie, ale nie je schopný skrotiť rozpočtovú nezodpovednosť politikov.

Oproti vzniku Slovenska po roku 1993, ale aj oproti prelomu tisícročí, je kvalita systému riadenia verejných financií neporovnateľne vyššia. Je k dispozícii oveľa viac relevantných dát, analytických kapacít na ich spracovanie, aj nástrojov a inštitúcií dohliadajúcich na stav verejných financií. So vstupom Slovenska do EÚ v roku 2004 prišli Maastrichtské kritériá, so vstupom do eurozóny v roku 2009 prísnejšie pravidlá pre krajiny používajúce euro. V roku 2012 bol prijatý ústavný zákon o rozpočtovej zodpovednosti a na jeho základe vznikla Rada pre rozpočtovú zodpovednosť. Nič z toho však neprinieslo želaný efekt v podobe zdravších verejných financií.

Zdravé verejné financie a zdravo fungujúca ekonomika nemajú na Slovensku väčšinu.

Napriek nesporne kvalitnejšiemu systému riadenia verejných financií Slovensko – na prvý pohľad paradoxne – stále čelí absolútne zásadným problémom verejných financií ako je narastajúca miera prerozdelenia, chronické deficity, narastanie dlhu a nákladov na jeho splácanie, či stále komplikovanejší daňový systém znižujúci konkurencieschopnosť slovenskej ekonomiky. Tým kľúčovým faktorom, ktorý rozhoduje o stave a budúcnosti verejných financií, je politická (svoj)vôľa. V súčasnosti na Slovensku neexistuje - a v strednodobom horizonte sa ani nečrtá - väčšina, ktorej prioritou by dobre fungujúca ekonomika a zdravé verejné financie spravované rozpočtovo zodpovedne.